

MEDICAȚIA PRIMARĂ A UNOR PATOLOGII ENDOCRINE ÎN OPTICA BIOETICĂ

Vitalina Ojovan

(Conducător științific: Didina Nistreanu, dr. filos., conf. univ., Catedra de filosofie și bioetică)

Introducere. În cadrul celor mai răspândite afecțiuni endocrine în R.Moldova se situează diabetul zaharat de tip 2 și patologiile tiroidiene. Experiența acumulată de către medicii de familie și cei endocrinologi indică necesitatea optimizării actului medical prin aplicarea unor conduite curative novatorii, preponderent fiind gestionate de principiile bioetice.

Scopul lucrării. Relevarea posibilităților implicării reperelor bioetice în actul medical endocrin în faza sa primară.

Material și metode. Examinarea pacienților cu afecțiuni endocrine în instituțiile medicale din republică, realizate de către autor, alți endocrinologi și medici de familie, de asemenea a datelor prezentate în diverse publicații din țară și de peste hotare. S-au aplicat metodele: statistică, sistemică, sociologică și bioetică.

Rezultate. Observațiile medicilor relevă necesitatea optimizării actului medical prin implementarea posibilităților bioetice și comunicativ-comportamentale în cazurile depistării și medicației primare a diabetului zaharat și tiroiditelor. Sunt necesare noi și eficiente aplicații bioetice în strategia actului medical și în cadrul relației medic-pacient.

Concluzii. (1) Experiența tratamentului primar al unor afecțiuni endocrine din R. Moldova relevă necesitatea aplicării unui important potențial în privința conduitei terapeutice. (2) Etapele depistării și tratamentului primar al diabetului zaharat și a tiroiditelor se caracterizează printr-o stare psiho-emoțională și socio-comunicațională deosebită, fapt ce în mod obiectiv necesită optimizarea procesului terapeutic. (3) Aplicarea unei strategii efective de tratament necesită implicarea reperelor bioetice conform unor noi modalități tactice.

Cuvinte cheie: medicină, afecțiuni endocrine, bioetică, act medical, relație medic-pacient.

BIOETHICAL APPROACH TO PRIMARY MEDICATION OF SOME ENDOCRINE PATHOLOGIES

Vitalina Ojovan

(Scientific adviser: Didina Nistreanu, PhD, assoc. prof., Chair of philosophy and bioethics)

Introduction. Within the most common endocrine disorders in Moldova lies type 2 diabetes and thyroid pathologies. The experience gained by practitioners and endocrinologists indicate the need to optimize medical care by applying new curative practices mainly based on bioethical principles.

Objective of the study. Revealing possible application of bioethical principles in the medical endocrine act in its primary stage.

Material and methods. Examination of patients with endocrine disorders in the medical institutions of the republic, carried out by the author, other endocrinologists and general practitioners, also data presented in various publications in the country and abroad. There were applied the statistical, systemic, sociological and bioethical methods.

Results. The doctors' comments reveal the necessity of optimization of medical act through the implementation of bioethical and communicative-behavioral opportunities in detection and medication primary diabetes and thyroiditis. We need new and effective applications of medical and bioethical strategy in the doctor-patient relationship.

Conclusions. (1) The experience of primary treatment of certain endocrine disorders in Moldova reveals the need of new therapeutic tactics. (2) Detection and treatment of primary diabetes and thyroiditis is characterized by severe psycho-emotional and socio-communicational condition, which objectively requires optimizing the therapeutic process. (3) The application of effective treatment strategies requires the involvement of bioethical principles according to new tactical means.

Key words: medicine, endocrine disorders, bioethics, medical act, physician-patient relationship.